

Täysistunto

Torstai 24.9.2015 klo 16.00—18.48

6. Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2015 kolmanneksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys HE 19/2015 vp
Lisätalousarvioaloite LTA 1-4/2015 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia.
Lisätalousarvioaloitteet lähetetään ehdotuksen mukaan valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

18.00 **Pia Viitanen sd** (varsinainen puheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Sosialidemokraatit ovat jättäneet tähän lisätalousarvioon kolme määräraha-aloitetta. Yksi koskee näitä eilen pitkään puhuttuja työllisyysmäärärahoja, niiden riittämättömyyttä. Haluamme sinne lisää voimavaroja. Sen lisäksi on kaksi aloitetta vastaavaan aihealueeseen liittyen, eli koulutuksen puolelle esitämme ammatilliseen lisäkoulutukseen miljoonan verran lisää ja samoin sitten aikuiskoulutukseen miljoonan verran, ja nämä liittyvät tähän samaan työttömyysongelmaan ja muun muassa siihen, että ict-alan työpaikkoja menee. Hallitus esittää ripauksen lisää, jolla pystytään, hyvä niin, turvaamaan tätä Salon seudun akuuttia tilannetta, mutta me kaikki tiedämme, että tämä rakennemuutos iskee monilla paikkakunnilla, ja monella paikkakunnalla on tarvetta tähän ict-alan ihmisten uudelleen koulutukseen: muun muassa Tampere, Oulu, tämänkaltaiset paikat. Siksi myös nämä sivistys- ja tiedepuolen määrärahalisäykset ovat meillä mukana tässä kokonaisuudessa, joka liittyy siihen, että ihmiselle on kerta kaikkiaan saatava töitä ja työttömiä on voitava työllistää ja tarjota heille tukitoimia työmarkkinoilla.

Tässä työllistämisalitteessa on mukana myös vihreiden valtiovarainvaliokunnan ryhmäjohtaja, ja voin sanoa — uskallan sanoa tässä — että myös vasemmistoliitto on hengessä mukana. Tosin heidän allekirjoitustaan ei vielä tässä aloitteessa ollut, mutta olemme yhdessä keskustelleet ja varmasti myös sitten valiokuntakäsittelyssä samalla rintamalla kuin keväällä oppositio tulee vaatimaan näihin asioihin muutoksia.

Tämä on hyvin vakava paikka, kuten todettiin kaiken kaikkiaan. Kerrataan sen verran, että viime keväänähän jo huomattiin, että työllisyysmäärärahojen suhteen on olemassa iso lovi, todella, todella iso lovi. Jo keväällä tiedettiin, että määrärahat ovat monella alueella täysin loppu ja monella alueella hyvin pian loppumassa. Kaikki asiantuntijat eri alueilta tiesivät tämän, ja lisää rahoja tarvittiin kipeästi. Tuolloin eduskunta, silloin kesän alussa, kävi tästä ison keskustelun. Annettiin lisätalousarvio, johon ei otettu mukaan tätä työllisyysmäärärahan nostoa. Me valtiovarainvaliokunnassa kävimme asian läpi, olimme huolestuneita, ja myös hallituspuolueet tulivat siihen mukaan, että he kirjoittivat omaan mietintöömme sen huolen, mutta valitettavasti kun sosialidemokraatit vaativat sen huolen kir-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

jauksen lisäksi myös tosiasiatoimia eli sitä määrärahaa, tässä enää sitten hallitus ei halunnut mukana olla. Niinpä me sosialidemokraatit vaadimme, että on tuotava uusi lisätalousarvio heti syksyn alkaessa, olkoonkin, että se on silloin jo vähän liian myöhäistä, mutta joka tapauksessa se on tuotava. Nyt sitten hallitus tässä lisätalousarviossaan esittää ripauksen verran lisää työllisyysmäärärahoja.

On hyvin harmi ja hyvin vakava asia se, että nämä rahat eivät ole edelleenkaan riittävät. Ne vastaavat tuskin kolmannekseen siitä tarpeesta, ihmisiä on työttömänä, ihmisillä on huoli huomisesta, ja nyt moni työtön jätetään täysin, täysin yksin. Samaan aikaan todella, kun me pohdimme tätä tilannetta, todettakoon se ikävä tosiasia, että meidän työttömyyslukemamme koko ajan heikkenevät. Esimerkiksi valtiovarainministeriö on nostanut omaa työttömyysarviotaan 8,5:stä 9,3 prosenttiin, ja esimerkiksi vuoden takaa pitkäaikaistyöttömyys on noussut 20 prosenttia. Kukaan meistä ei voi olla välinpitämätön näiden lukemien edessä. Nuoria työttömiä on enemmän, ja meidän täytyy pystyä tekemään jotakin.

Puhemies! Haluan tähän sanoa, että me kävimme eilen hyvin mielenkiintoisen keskustelun näistä asioista. Tuntui vähän siltä, että hallituspuolueet eivät halunneet ymmärtää kylliksi tätä huolta, ja erityisesti minulle jäi hyvin hämmentynyt olo asiasta vastaavan ministeri Lindströmin puheenvuoroista. Me kysyimme häneltä nimittäin sitä, kun me tiedämme, että tämä tarve näihin rahoihin liikkuu noin 90 miljoonassa, ja kävi ilmi, että ministeri Lindström oli itse esittänyt — hän on ministeri, hänellä on esitysvalta — vain 30:tä miljoonaa. Miksi näin? Työttömyyslukemat pahenevat, ihmisiä jää entistä enemmän oman onnensa nojaan, ja hallituksen vastaava ministeri esittää vain kolmannesta siitä summasta, mikä olisi tarpeen, eikä tämäkään valitettavasti vielä riitä, vaan hallitus ja ministeri Lindström ovat myös valmiita ensi vuonna jatkamaan niukkaa linjaa jopa säästölinjoilla, eli leikkauksia työllisyysmäärärahoihin ensi vuoden puolelle on tiedossa miinus 50 miljoonaa. Leikkauksia tässä tilanteessa, kun työttömyys sen kuin pahenee. Tämä yhtälö on kerta kaikkiaan kestävä.

Sitten tuli ilmi vielä sellainen asia, että ministeri Lindström oli vähän sitä mieltä, että nyt kun hän on ministeri, niin hän ei voinutkaan esittää kylliksi rahaa, mutta eikö ole kuitenkin niin, että nimenomaan ministerin se pitää tehdä? Katselin tuota perussuomalaisten vaihtoehtobudjettia viime talvelta, ja siellä silloinen perussuomalaisten eduskuntaryhmän puheenjohtaja Lindström esitti 75 miljoonaa lisää työllistämismäärärahoihin. No, eipä ole montaa kuukautta näistä talven lumista kulunut, kun sitten ministeri Lindström esittääkin yllättäen tulevia työllisyysmäärärahojen leikkauksia ja puolustelee niitä täällä salissa. Kyllä taitaa nyt olla niin, että se eduskuntaryhmän puheenjohtaja Lindström on aivan eri ihminen kuin se ministeri Lindström. Tätä me kysyimme, että miksi näin, ja haluan todeta nyt tässäkin — sali on tyhjä valitettavasti, täällä muutama edustaja on paikalla, mutta ministeriaitiossa ketään ei näy, siis en sano, että valitettavasti, hienoa, että edustajat ovat täällä paikalla, mutta valitettavasti ministeriaitiossa ei ketään näy — että edelleen tämä kysymys on auki, ja edelleen tulen odottamaan siihen vastausta. Niin kauan, kunnes sen vastauksen saan, tulen sitä kysymään: miksi ministeri Lindström esitti vain kolmannesta siitä määrärahatarpeesta, mikä näissä rahoissa on? Ja kaiken kukkuraksi, ei se riitä, että minä siitä kysyn — minä uskon, että kovin moni ihminen, joka tänä päivänä on vailla töitä, odottaa sitä samaa vastausta.

Nyt, puhemies, kun tämä valiokuntakäsittely alkaa, niin vetoan hyvässä yhteishengessä hallituspuolueisiin: ottakaa koppi tästä ihmisten huolesta. Ministerillä on esitysoikeus, mutta myös eduskunta voi päättää, ja jos hallituspuolueet tulevat mukaan tähän sosialide-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

mokraattien aloitteeseen ja tätä opposition toivomaa rahaa ovat valmiita nostamaan, me pystymme sen tekemään. Aloitamme tosiaan käsittelyä siellä valiokunnassa, ja toivon myönteistä lopputulosta.

18.08 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tuohon edustaja Viitasen esittämään Lindströmin arvosteluun sen verran, että 30 miljoonaa sinne nyt laitetaan ja viime vuonna... (Pia Viitanen: 20 miljoonaa laitetaan, hän esitti 30 miljoonaa!) — Joo, 30 miljoonaa hän esitti. — Nyt on semmoinen tilanne, että me laitamme 60 miljoonaa tähän maahanmuuttoon, joka nyt tulee. Elikkä se erotus, mitä hän esitti, meneekin sinne. Voidaan laskea myös näin se. Ja mistä te ottaisitte ne rahat siihen, tuohon työllistämiseen, 90 miljoonaa? (Pia Viitasen välihuuto) Nyt yritetään täällä laittaa taloutta kuntoon ja leikata tällä ja valtion velkaa saada pienemmäksi. Tämähän suurenee tuolla paketilla sen verran kuin te esitätte.

18.09 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä budjettikäsittelyhän perustuu siihen, että on olemassa hallituksen vaihtoehto ja on olemassa opposition vaihtoehto. Parhaillaan SDP tekee omaa vaihtoehtobudjettiaan, joka haastaa tämän hallituksen kylmän oikeistolaisen talouspoliittisen linjan. Me tulemme tekemään esityksiä työllisyysmäärärahojen lisäämiseksi. Me tulemme huolehtimaan, että joku vähän hyväosaisempi osallistuu enemmän näihin talkoisiin. Kyllä sitä varaa on. Olen siitä hyvin pettynyt, puhemies, että perussuomalaiset ovat nyt siirtyneet täysin tälle oikeistolaiselle porvarihallituksen linjalle. Tämä Soinin—Sipilän hallitus hyvin ikävällä tavalla jättää hyväosaiset ulos talkoista ja on valmis siltä kaikkein heikoimmalta, kaikkein pienimmältä, työttömältä ihmiseltä ottamaan. Erityisesti minä ihmettelen, että edustaja Hakkarainenkin on mennyt tähän samaan mukaan. Nimittäin teitä olisi kyllä tarvittu näissä talkoissa, että olisitte puhunut sitä samaa sanomaa, mitä myös ennen vaaleja äänestäjillenne puhuitte.

18.10 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Halusin myös käyttää tässä puheenvuoron, koska siitä huolimatta, että ilta on rientänyt ja sali on kohtuullisen tyhjä ja oikealla laidalla ei ole ketään, tämä itse asia on äärimmäisen tärkeä. Ja kysymys on siitä, mitä me teemme silloin, kun työttömyys lähtee kasvuun. Se on aika iso kysymys: Onko niin, että kun työttömyys lähtee kasvuun, niin yhteiskunta ei tee mitään ja se kaikki jätetään sinne sen yksilön varaan, joka on joutunut työttömäksi? Vai onko niin, että yhteiskunnan täytyy tehdä se, mikä on yhteiskunnan tehtävä, ja katsoa niitä tukitoimia, joilla voidaan työhön paluuta tukea, ja antaa myös oikeanlaatuista koulutusta, jotta sitten, kun nousu alkaa, ihmisillä olisi ammattitaitovalmiudet kohdallansa ja mahdollisimman moni pääsisi tämän vaikean vaiheen ylitse?

Tämä on osittain filosofinen kysymys, kumpaan linjaan uskoo: onko se tämä kova markkinavoimien linja, vai onko se lähtökohta, että markkinavoimat ovat hyvä isäntä mutta huono renki ja että tällaisessa työttömyystilanteessa yhteiskunnan pitää tehdä se oma voitavansa? Kuulun itse niihin, jotka uskovat, että tämä yhteiskunnan vastuu on aika tärkeä osa tätä meidän pärjäämistä. Sehän on mitä suurimmassa määrin pohjoismainen malli. Koko pohjoismainen ajattelu kaikissa Pohjoismaissa on ollut, että työttömyyden sattuessa asia ei jää yksin yksilön harteille eikä työttömyys ole yksilön syytä, vaan tarvitaan myös yhteiskunnan toimia, ja ne toimet ovat lähteneet suorista työllisyysmäärärahoista ja sitten erilaisista koulutukseen ja työhön paluuseen liittyvistä määrärahoista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

Ja nyt näyttää siltä, ja tämä on sitten isompi kysymys, että tämä lisäbudjetti tavallaan kertoo hallituksen tietoisesta valinnasta, että hallituksen tietoinen valinta on se, että hallitus pesee kätensä sanomalla, että rahat on loppu. Ja sitten näyttää siltä, että osa niistäkin edustajista hallituspuolueissa, joilla on ihan omantakaista kokemusta työttömyydestä, lähtevät toistamaan tätä, että rahat on loppu. Ja se on kyllä kumma juttu, että ne rahat loppuvat juuri sillä hetkellä, kun pitäisi tehdä jotain työllisyyden hyväksi, mutta sitten rahaa on kyllä käyttöä vaikkapa — nyt otan yhden esimerkin — satoja miljoonia autoveron alennukseen, vaikka on päivän selvää, että sillä ei nyt kyllä työllisyyttä lisätä, ja tuskinpa se nyt hirveästi vieniäkään lisää, että tuontitavaroiden hintaa lasketaan. Nämä ovat myös valintoja, mihin rahaa käytetään. Voisi esittää paljon muitakin esimerkkejä, mutta otan nyt tämän yhden, kun sattuu olemaan ajankohtainen esimerkki. Eli ollaan tilanteessa, että tämä puoli ei kiinnosta, ja sitten lähtökohta on, että kun tulee paljon työttömyyttä, sitten ruvetaan heikentämään työehtoja, ajetaan työttömyysturvaa alas ja lähdetään siitä, että yritetään tällä halvan työvoiman konseptilla pärjätä.

Mutta kaikki tutkimukset kertovat, ja näitä on vaikka kuinka paljon, että kehittyneissä yhteiskunnissa semmoista vaihtoehtoa, että halvalla työvoimalla voisi pärjätä, ei ole, koska aina sieltä alhaalta tulee joku muu kansakunta, joka tarjoaa vielä halvempaa työvoimaa. Tällä en tarkoita sitä, että mitä tahansa palkkoja voitaisiin perustella, mutta kilpailuetua halvasta työvoimasta ei Suomelle tule, niin kuin ei tule millekään länsimaiselle yhteiskunnalle, joka on kehityksessä kohtuullisen pitkällä.

Tämän nyt näkee, kun katsoo sitten vaikkapa esimerkiksi, mitä tekstiiliteollisuudelle on tapahtunut. Ensimmäinen se lähti Suomesta pois, meni Portugaliin, sitten hetken päästä Portugalista todettiin, että täälläkin kustannukset ovat liian korkeat. Tämä oli siis 70-luvun loppua tämä Portugaliin meno. Sitten lähdettiin itäiseen Eurooppaan, ja aikoja sitten sieltä itäisestä Euroopasta lähdettiin Kiinaan, ja nyt on menty Bangladeshiin, ja nyt mennään Vietnamiin ja niin edelleen. Jos se kilpailuetu on halpatyövoima, niin aina tulee niitä maita, jotka pystyvät tarjoamaan paljon enemmän työvoimaa paljon halvemmalla. Se ei voi meidän strategiamme olla, vaan meidän toimintalinjamme täytyy olla tämä ihmisten osaamiseen satsaaminen.

Sitten tullaan lisäbudjettiin eli siihen, satsaanko työttömyyden noustessa tähän osaamiseen ja lähdetäänkö siitä, että kun työpaikka katoaa, niin yhteiskunta tulee mukaan vastuuseen laittamalla lisää rahaa ihmisten ammatilliseen koulutukseen, ammattitaitovaatimusten parantamiseen, osaamisen parantamiseen, vai onko niin, että kuvitellaan, että tämä hoituu itsestään. Hetken aikaahan näin menee, edustaja Hakkarainen. Kyllä tämä jonkun aikaa menee tälläkin tavalla. Mutta sitten kun se nousu on, niin sitten meillä on tuhansia ihmisiä, jotka on syrjäytetty työelämästä, kun he ovat pitkään olleet sieltä pois. Tämäkin tiedetään sekä Suomesta että maailmalta, viimeksi 90-luvun kehityksestä, niin että ne miljoonat, joita nyt käytetään, ovat loppujen lopuksi aika hyvä investointi.

Ikävä kyllä tämä hallituksen esitys ei tule korjaamaan tätä vääristymää, joka nyt on tuolla työvoimatoimistossa päivittäin nähtävissä. Siellä on paljon, edustaja Hakkarainen, myös yrittäjiä, joilla olisi työpaikka olemassa, on paljon työntekijöitä, jotka voisivat tulla töihin, jos olisi pientä tukea työvoimatoimiston suunnalta. On paljon työttömiä, jotka lähtisivät yrittäjiksi starttirahalla. Mutta kesästä lähtien on myyty eiota. Tämä hyvin kerrottiin eduskunnalle ennen kesälomille lähtöä, kävi valtiovarainvaliokunnan kuulemisessa ilmi. Silloin valtiovarainvaliokunta, niin kuin edustaja Viitanen erinomaisessa puheenvuorossaan kuvasi, yksimielisesti totesi, että tähän pitää puuttua. Nyt kävi vain niin, että saatiin tällai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

nen hiiri syntymään tästä keskustelusta, joka on näpertelyä suhteessa tämän ongelman laajuuteen.

No, sitten edustaja Hakkarainen sinänsä ihan perustellusti kysyi tämän rahoituksen perään. Nyt on vain sillä tavalla ikävästi, niin kuin kokoneemmat, pidempään eduskunnassa budjettia tehneet muistavat, että kun tässä ei saa tulopuolta auki, ikävä kyllä meillä ei ole esittää rahoitusta tähän, koska eduskunnan säännöt estävät sen, että voisimme avata muita kohtia, avata muita menokohtia tai sitten myöskään esittää vaikkapa vähennyksiä joihinkin menoihin, tai sitten puhumattakaan tulopuolen avaamisesta, joten siihen ei nyt ole mahdollisuutta. Mutta semmoinenhan tulee sitten, kun keskustellaan ensi vuoden budjetista, silloin saadaan myös tämä tulopuoli auki. Sitten pitää puhua tästä työllisyyden linjasta, kasvun linjasta, mikä vaikutus milläkin toimella on sinne meidän kaikkein kipeimpään asiaamme eli vientiin. Sitten puhutaan myös tulopuolella, miten nämä rahoitetaan oikeudenmukaisella tavalla. Silloin päästään siihen varsinaiseen isoon keskusteluun. Nyt täytyy tulla vähän pienemmän kulman kautta, mutta hyödyllinen keskustelu tämäkin.

Minäkin toivon, että kun nämä edustaja Viitasen erinomaiset aloitteet ovat käsittelyssä valtiovarainvaliokunnassa, niin vielä eduskunta ja valtiovarainvaliokunta harkitsisivat, että loppujen lopuksi aika pienillä rahoilla voidaan tuhansien ihmisten elämää auttaa ja sitten meillä on iskukykyä ja voimaa, kun seuraava nousu tulee. Sekin nimittäin tulee.

18.17 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Minä en mitään debattia ala tästä käymään, mutta minä olen aivan varma, minä tunnen Lindströmin sen verran hyvin, että hän tekee hartiavoimin tuolla töitä, että on töitä ja sen tekee, minkä pystyy. Aivan varma olen siitä asiasta, mutta kun ei ole jakaa kuin tyhjää, tyhjää kupissa, niin sieltä ei pysty nyhjäisemään, jos on tyhjä kuppi, ei ainakaan kapustalla ottamaan.

Ja sitten vielä, kun puhuttiin tästä autoverosta, niin siinähan on tarkoitus semmoinen — ymmärrän sen kyllä, että sitä köyhää se ei auta yhtään mitään, ne ajavat halvoilla autoilla ja se verotus ei auta sinne yhtään mitään — kun puhutaan päästöistä ja tämmöisistä ja siitä, että pitäisi siirtyä uudempaan autokantaan, että sillä yritettiin vauhdittaa sitä päästötöntä, uudempaa autokantaa, että se saataisiin tänne Suomeen. Ainoastaan se on siinä pyrkimys. Rahallisesti tuolla ei ole mitään merkitystä.

Ja siitä halpatyövoimasta minä yrittäjätaustaisena, niin kuin mainitsitte tuossa, sanon sen verran, että ei siellä ole tarkoitus ketään pitää halvalla töissä. Mutta jos me vaikka 20 euroa korotamme vuodessa palkkaa ja on vientiyritys, niin se laitetaan siihen lankkunipun hintaan, mikä kaupataan ulkomaille. Siinä toimivat ainoastaan markkinavoimat eivätkä mitkään muut, ei sääntely eikä mikään. Markkinavoimat toimivat täällä. Ja jos se 20 euroa ylittää sen kilpailijan tuotteen, niin se menee kilpailijalle se tuote. Näin se vaan pelaa. Ja näistä minä olen ymmärtänyt, että sitä hyvinvointia rakennetaan, kakkua, mitä me voimme jakaa muun muassa työllisyyteen. Eikö niin? Työllisyysmäärärahoja (Puhemies koputtaa) otetaan sieltä. Mutta velaksi me emme voi elää (Puhemies koputtaa). Minä en usko semmoiseen talouteen, että iänpäivät voidaan mennä velaksi.

18.20 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Ei kai tässä kukaan velaksi halua elää, emme mekään. Meidän vaihtoehdossamme nimenomaisesti tehdään toisenlaisia arvovalintoja. Siitähän tämä viime kädessä on kiinni. En kyllä oikein näe sitä, miten edustaja Hakkarainen koko ajan uskoo sokeasti, että rahaa ei riitä työttömälle, rahaa ei riitä satsata pienten lasten hyvään kouluun, rahaa ei riitä lapsiperheille, rahaa ei riitä opiskelijoille, rahaa ei

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

riitä eläkkeensaajille, joilta olette kyllä kovalla kädellä nyt leikkaamassa toimeentuloa. Rahaa ei riitä tähän kaikkeen teidän mielestänne. Tyhjyyttä ammottaa. Samaan aikaan rahaa riittää vaikkapa navettojen rakentamisen tukemiseen, sitähän hallitus on nyt myös esittä-mässä. Eli nämä ovat arvovalintoja, ja se pitää nähdä. Ja sitten kun kysymys on vielä eri-tyisesti perussuomalaisista ja erityisesti edustaja Hakkaraisestakin, joka nyt tätä Stubbin, Sipilän ja Soinin linjaa kovasti toistaa, tätä kylmän politiikan meininkiä, niin kyllä minä kysyn teiltä, että mistäs ne vuorineuvokset tinkivät.

18.21 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Kun edustaja Hakkarainen sanoi, että ve-laksi ei voida elää, niin joudun sanomaan teille, että samaan aikaan te ehdotatte 200 mil-joonan euron autoveron laskua, joka rahoitetaan velalla. Vai onko teillä oma setelipaino siellä sahalla myös käytössä tämän rahoittamiseen? (Teuvo Hakkarainen: Autotuotantoa siellä on mukana!) — Niin, ei taida olla, että ollaanpas nyt rehellisiä ja tarkkoja. — Siis te rahoitatte velalla, edustaja Hakkarainen, velalla tämän autoveron laskun. Ja te itse kerroit-te, kenelle se hyöty menee. Se menee näille sileäkätisille, joilla on ostaa uudet Bemarit ja uudet Mersut. He saavat tuhansien eurojen hyödyn. Mutta sitten työttömien auttamiseen teillä ei ole muuta sanoa kuin, että yhtäkkiä ne rahat ovatkin loppu, yhtäkkiä ne ovat täysin loppu.

Kuuntelin tänään mielenkiinnolla kyselytunnilla ministeri Stubbia, kun hän ilmoitti, että miljardi euroa on tulossa veronalennuksia, miljardi euroa. (Eduskunnasta: Myös hyvätu-loisille!) — Niin, kaikkiin tuloluokkiin, myös sinne ylimpiin — Eikä näkynyt yhtään pe-russuomalaista, joka olisi sanonut, että tarvitaanko siellä 100 000 tuloluokassa nyt lisätu-loa vai kannattaisiko se käyttää tänne työttömien auttamiseen. Ja sitten leikataan työttö-myysturvaa. Kyllä tätä maailmalla esiintyy. Tämä on aika kova, erittäin oikeistolainen oh-jelma, mitä nyt ollaan toteuttamassa. Se käärittiin keväällä pumpulipuheisiin, mutta kun katsoo kohta kohdalta, niin tämä on kova ohjelma, ja tämä lisäbudjetti on osa tätä kovaa ohjelmaa. Tämän lisäbudjetin sisältö on se, että ei yhteiskunta ota työllisyysvastuuta, vaan kaikki lykätään markkinoille. Ja tässä kyydissä nyt, arvon perussuomalaiset, te olette mu-kana. Tässä kyydissä te olette mukana, ja nyt te kerrotte, että rahat on loppu.

18.23 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tässä kyydissä me olemme mu-kana nyt, ei siitä mihinkään pääse. Mutta noista Bemareista ja Audeista ja noista: ne rik-kaat niitä ostelevat. Ja jos puhutaan näistä päästövähennyksistä, niin ne autot ovat hinta-luokassa 20 000 ja jotain, missä on pienet päästöt. Niissä kalliissa Bemareissahan on suu-ret päästöt, ja ne maksavat myös veroja sitten niistä sen mukaan.

Sitten tuohon, että me otamme velkaa: Se auton ostajahan maksaa sen. Ei se velkaraha suoranaisesti syömävelkaa ole, mikä sieltä tulee.

Ja sitten näistä raharikkaista: Ei minua kiinnosta, minä olen köyhä jätkä ja joutunut pen-nusta asti tekemään vaikka minkälaista hommaa, ihan lapsesta lähtien. Kyllä minä tiedän, mitä se elämä on siellä, eivätkä ne raharikkaat pörssikeinottelijat paljon kiinnosta. Mutta olen huomannut semmoisen asian — myös te tiedätte sen — että nyt kun ollaan globaalis-sa maailmassa ja raha liikkuu sinne, missä se tuottaa parhaiten, niin se rikas pystyy siirte-lemään niitä rahoja vaikka Portugaliin taikka minne tahansa, missä se tuottaa. Jos me sii-hen kovin koskemme... Minä haluaisin sinne kyllä iskeä käteni, en minä sitä sano, mutta kun se on semmoinen näkymätön, kasvoton valta, joka siirtyy silloin pois, kun siihen men-nään yrittämään koskea. Elikkä silloin, kun me lähdemme sinne nipistämään heiltä, he siir-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

tyvät muualle ja meiltä menevät investoinnit, yritystoiminta, entisestään karkaavat pois. Miten te, edustaja Heinäluoma, iskisitte tähän suoneen kiinni?

18.25 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Sosialidemokraatit muuten kannattavat rahoitusmarkkinaveroa, maailmanlaajuista veroa, jolla verotetaan sitä, mitä tässä maailmassa ei vielä veroteta eli rahalla käytävää kauppaa muun muassa. Se olisi oikeudenmukaisista, se olisi reilua. Meille oli muuten hämmäntävää se, että viime kaudella perussuomalaiset vastustivat tätä veroa. Silloin ei saanut rahan kauppaa verottaa, kun sosialidemokraatit olisivat halunneet. Tässä nyt vähän menee silloin tällöin ihan sekaisin, kuka nyt lopulta mitä haluaa, mutta nyt kyllä kuitenkin hämmäntää perussuomalaisen linja, kun te sanoitte äsken, että olette tässä kyydissä, olette vielä miehellänne siinä kyydissä. Siltä tämä näyttää, kun katselen tätä meininkiä ja teidän edustajienne puheenvuoroja. Paitsi että te olette siinä hallituksen kylmässä kyydissä, te olette siellä miehellänne. Se minua hämmäntää ja hämmästyttää juuri siksi, että minä luulin, että perussuomalaiset haluavat olla sen työmiehen ja työnaisen puolue ja kansanpuolue. Niin minä luulin ja varmasti kansakin luuli. Vaalien alla saitte ihan komeasti luottamusta sieltä, onneksi olkoon siitä, mutta kyllä sitten täytyy olla tietty vastuu myös sen vaalin jälkeen. Nyt tuntuu siltä, kun kuunteli tänäänkin kyselytunnilla tätä puhetta, että halutaan suorastaan leikata palkkoja, ei anneta tuumaakaan periksi, että on saatava 5 prosentin palkanalennus. Miksi te haluatte leikata sen työmiehen ja työnaisen, sen metallityömiehen, sairaanhoitajan palkkoja? Minä en vain käsitä sitä.

18.26 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Veropäätöksiähän täällä tehdään harvemmin lisäbudjetin yhteydessä, mutta sitten joka ikinen syksy, kun seuraavan vuoden budjettia hyväksytään, niin verotushan on auki, ja pääomaverotus on yksi sellainen osaluokka, joka koskettaa myös meitä hyväosaisia. Ahon hallituksen jäljiltä pääomaverotustaso asetettiin 25 prosenttiin, joka oli todella alhainen ja joka räjäytti sitten palkkatulojen muuttamisen pääomatuloksi kaikissa niissä ryhmissä, jotka vaan kynnelle kykenivät. Kun pääomatulot olivat alhaisesti verotettuja, niin ei ollut intressiä enää ottaa palkkatuloja.

Sitä ryhdyttiin 95 Lipposen ykköshallituksesta lähtien asteittain korjaamaan, ja silloin oli aika kaukokatseisia konsensusihmisiä, muun muassa silloinen Nokian toimitusjohtaja Jorma Ollila, joka oli tässä Matti Pekkasen työllisyystyöryhmässä, joka näki, että täytyy tehdä tasapuolista politiikkaa ja myös niiden, jotka ovat hyväosaisia, täytyy ottaa osaa näihin talkoisiin, ja sieltä tuli ehdotus aikoinaan koskea tähän 25 prosentin pääomaverokantaan. Sitä nostettiin sitten 28:aan, ja nyt tämän laman yhteydessä demarit ajoivat lävitse, että se nostettiin 30 prosenttiin ja tehtiin pääomatulosta vihdoinkin ja viimein lievästi progressiivinen, joka hiukan enemmän ottaa suuremmista pääomatuloista. Nämä ovat siis satojen miljoonien oikeudenmukaisuustekojä, ja jos katsotaan usein vuosien aikaa, niin täältä on tullut miljardeja euroja rahaa käyttää kaikkeen hyvään. Eli kyllä nämä ovat valintoja, ja valintoja ne tulevat olemaan nyt sitten syksyllä, kun päästään varsinaiseen budjettiin.

Tämä tie, että palkkoja lasketaan, on julma ja kova tie ja tulee näkymään kysynnässä. Aika monet unohtavat sen, että se, mikä on yhdelle yritykselle meno, on toiselle tulo. Sitten kun leikataan sitä palkkaa, niin siellä Viitasaarellakin osuuskaupassa näkyy vähemmän väkeä, ja ravintolassa sama juttu. Ostetaan vähemmän, rakennetaan vähemmän, peruskorjataan vähemmän. Meillä on suuri riski, että me menemme tähän alaspäin menevään kierteeseen. Huomasin, että (Puhemies koputtaa) Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos eilen korja-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

si talousennustettaan ensi vuonna (Puhemies koputtaa) alaspäin näiden hallituksen kiristystoimien takia.

18.28 **Sami Savio ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Heinäluomalle sellainen huomio, kun hän peräsi tässä korkeamman pääomaveron perään, että nythän hallitukselta on tulossa esitys, että tätä korkeampaa pääomaveroluokkaa nostetaan 1 prosenttiyksiköllä. Mielestäni se on sitten askel siihen Heinäluoman peräämään suuntaan. Kovin paljon korkeammalle ei voida enää mennä myöskään pääomaveron suhteen. Kyllä meillä on veroaste jo nyt tapissa. Mitä sitten tulee tähän tuloveroon, niin nythän hallitukselta on tulossa veronkevennyksiä, jotka nimenomaan painottuvat pieni- ja keskituloisille.

18.29 **Teuvo Hakkarainen ps**: Arvoisa rouva puhemies! Keskusteltiin hyväosaisten ja näitten verotuksesta ja siitä, kuinka sieltä saataisiin rahaa. Minä en ollut hallitusneuvotteiluissa, mutta kun siinä sivussa kuuntelin sitä, niin sieltä ei olisi tullut loppupelissä kovinkaan suurta sitä kertymää. Ja nimenomaan niin kuin äsken sanoin: Tämä on semmoinen kasvoton, näkymätön valta, joka siirtyy siihen paikkaan, missä se tuottaa parhaiten. Se ei kysele meiltä meidän säännöksiä eikä mitään, ei millään tavalla. Se kyselee vain ainoastaan, että missä se tuottaa ja parhaiten tuottaa. Se menee sinne. Kyllä minä haluaisin siihen iskeä käteni, mutta ei minulla ole ainakaan viisautta eikä ymmärrystä siihen, ja varmasti niitä on sitten semmoisia.

Mutta kaiken ehtona on se, että me saamme talouden kuntoon. Kyllä me jakaa osaamme — nythän me jaamme semmoistakin, mitä ei ole olemassa. Kyllä sitä jakoporukkaa on, ja siihen minäkin... Se on helppo tehdä, ja semmoinen juttu, että vaikka on miljardööri, yhdessä yössä tai viikossa saa hävitettyä sen omaisuuden. Elikkä se on helppo laittaa sileäksi. Mutta joka sitä tekee, se on vaikeampi ammatti, ja tälle pitää luoda edellytykset. Minä koko ajan peräänkuulutan sitä, että meillä yritystoiminta, investoinnit ja niin edelleen lähtevät toimimaan.

Viime kaudella tuli ympäristölaki. Teollisuudelle tuli yli 700 miljoonan lisälasku siitä. Tämäkö on se viesti maailmalle ja sijoittajille? (Eero Heinäluoma: Mikä se oli?) — Joo, kyllä. Oli, oli. Tai mikä se oli se, oliko se nyt laki-nimellä, puhemiehenä (Puhemies koputtaa) olitte silloin, kyllä muistatte varmaan. — Tästä koitui (Puhemies koputtaa) teollisuudelle yli 700 miljoonan lasku. Mikä viesti se on maailmalle? (Eero Heinäluoma: Oliko se rikkidirektiivi?) — Ei ollut, (Puhemies koputtaa) vaan se oli... [Puhemies antoi puheenvuoron seuraavalle puhujalle.]

18.31 **Eero Heinäluoma sd**: Arvoisa puhemies! Palaan vielä tähän oikeudenmukaisuus- ja rahantulokeskusteluun, kun täällä arvostamani edustaja aikaisemmin viittasi siihen, että prosentti nousee täällä suurissa pääomatuloissa. Sehän tuli sen jälkeen, kun hallitusohjelmaa erittäin ankarasti arvosteltiin siitä, että nämä talkoot eivät koske millään tavalla hyväosaisia, eivät millään tavalla hyväosaisia. Koko kesäkuu puhuttiin tästä. Silloin pääministeri sanoi, että ei tänne voida koskea, että veroaste ei voi nousta. Se oli se uusi mantra: veroaste ei voi nousta. No, nyt sitten hallitus joutui huomaamaan, että tämä hallituksen linja on epätasapuolinen, ja onneksi pieneltä osin tarkisti sitä — sanoisin, että samalla määrällä kuin työllisyysmäärärahoja tässä lisäbudjetissa.

Mutta kun siellä suurissa pääomatuloissa tulee prosentin lisävero, niin palkansaajille hallitus ajaa pakkolailla 5 prosentin leikkausta — 5 prosentin leikkausta. Niiltä, joilla on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

aika hyvin asiat, jotka ovat pääomatulojen saajia, kysytään prosentti lisää, mutta näiltä vuorotyöläisiltä, sairaanhoitajilta, poliiseilta, linja-autonkuljettajilta, kaupan myyjiltä, paperityöläisiltä (Teuvo Hakkarainen: Ja sahureilta!) — ja sahureilta — pyydetään 5 prosenttia, niin että eihän tämä ole suhteessa. Tämä ei ole suhteessa, enkä tässä tule antamaan periksi teille. En tule antamaan periksi vaan tulen tämän neljä vuotta puhumaan tästä asiasta, koska tämä kertoo, kuka tekee päätöksiä, kenen edut päätöksenteossa painavat.

Tapasin joku hetki sitten erään suuren sahan omistajan, joka kertoi omista sahakokemuksistaan ja tilanteistaan siellä sahalla. Heillä on sellainen tilanne, että kustannuksista 75 prosenttia on tukin hintaa — kolme neljäsosaa, 75 prosenttia, on tukin hintaa. 8 prosenttia on palkkakustannuksia. Puhuimme edustaja Hakkaraisen kanssa tänään, ja Hakkaraisen sahallalla taitaa olla niin, että se on 20 prosenttia. (Teuvo Hakkaraisen välihuuto) — Vajaat 20 on tämä palkkakustannusten osuus. — No, tässä isossa sahasa se on 8 prosenttia. Nyt kun sitä 8:aa prosenttia lasketaan 5 prosenttia, (Puhemies koputtaa) niin se tarkoittaa, että lopputuotteen hinta laskee 0,4 prosenttia. Kuulitte ihan oikein: 0,4 prosenttia. Siitäkö se kilpailukyky nyt syntyy? Ei taida syntyä, mutta niille työntekijöille (Puhemies koputtaa) tulee aikamoinen palkanmenetys.

18.34 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Niille työntekijöille tulee todellakin iso lovi rahapussiin tämän kautta, ja se on tietenkin tosi vaikeaa monen ihmisen arjessa, kun näin käy. Mutta minä haluan kyllä nyt toistaa tämän, koska oikeastaan tämä herätti aika paljon, tämä edustaja Heinäluoman äskeinen puheenvuoro, että toden totta, nyhän käy niin, että se palkansaaja, se sahatyöläinen tai se kaupankassa, ikään kuin pakotetaan 5 prosentin palkanalennukseen tavalla tai toisella. Saat vähän niin kuin katsella sitten, menevätkö sunnuntaikorvaukset tai vuorotyökorvaukset tai lomarahat tai mitä vain — kunhan se palkka laskee 5 prosenttia, että se on se hallituksen päämäärä. Ei se kyllä ole ollenkaan suhteessa siihen, että sitten kuitenkin heiltä, kellä kohtuullisen hyvin menee, ja vähän parempiosaisilta vaaditaan sitten prosentti. Tämä oli tärkeä oivallus, koska tämä on myös semmoinen asia, että kyllä ihmiset ajattelevat myös sitä, onko tämä oikeudenmukaista, onko tämä reilua.

Ja se yksi, mistä on paljon puhuttu, on se, että me olemme kaikki samassa veneessä. Minä en muuten usko sitä, että me olemme kaikki samassa veneessä niin kauan kuin tämä tilanne on senkaltainen, että vain toisilla on pelastusliivit. Kyllä tässä täytyy jollakin tavalla tätä oikeudenmukaisuutta hakea, ja tämä oli hyvä ja kuvaava esimerkki nyt näistä valinnoista, että 1 prosentti ja toisilta sitten 5.

Ja kun täällä sanoitte, että talous kuntoon, niin uskokaa nyt, hyvät ihmiset, niitä ekonomisteja, kun he sanovat — niin kuin täällä edustaja Heinäluoma sanoi — että Etlallakin laskee kasvuennuste näitten leikkausten vuoksi. Luottoluokittaja Fitch laskee kasvuennustetta siksi, että hallitus leikkaa. Siis tämä on aivan uskomatonta, että kun ekonomistitkin jo rupeavat varoittamaan, että talous kuihtuu, koska leikataan, niin sitten vain leikataan, jotta muka talous saadaan kuntoon ja jotta muka saadaan työpaikkoja, kun ihan jo peruslogiikka kertoo sen, että eihän se näin toimi vaan päinvastoin: silloin niitä työpaikkoja ei synny. Ja minä toivon, että tämän otatte vakavasti. Tämä talouspolitiikka on tässä suhteessa hyvin ontuvaa ja perustuu väärille oletuksille, ja tätä menoa me olemme vielä suuremmassa ja huonommassa jamassa, puhumattakaan, että jos sitten vielä Suomen (Puhemies koputtaa) valtti, sopimusyhteiskunta, murennetaan tätä myötä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

18.36 **Teuvo Hakkarainen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Näistä ekonomisteista minä en oikein tiedä. Joku oli nyt tuossa semmoinen, joku nimenomaan nobelisti sanoi, että nämä ovat oikeasuuntaisia, että näillä saadaan taloutta kuntoon ja vakautta. En tiedä sitten, pitääkö paikkansa, mutta kun edustaja Heinäluoma tästä puun hinnasta, että 75 prosenttia muodostuu tukin hinnasta, niin jos ajatellaan, että se puu kasvatetaan, se on 100 vuotta keskimäärin se kierto, 80—100 vuotta lajista riippuen, niin paljonkohan siihen puun kasvattamiseen, jos nyt lähdetään kasvattamaan se runko, menee sitä rahaa? Minulla ei ole siitä laskelmaa, mutta aika lähelle varmasti sitä 75:tä prosenttia. Suurmetsänomistajat pärjäävät, mutta täällä on paljon niitä pieniä tiloja, joissa on 40—50 hehtaaria. Eivät ne ole kultakäivoksia, eivät varmasti, niillä ei elä. On laskettu, että sitä pitää olla 300 hehtaaria sitä metsää, että itse sillä tuotolla joku eläisi.

Ja sitten tuosta sahasta vielä. Puhuttiin siitä, että sahalla puun hinta on 75 euroa taikka 70 euroa. Lankun hinta maailmalla on 200 euroa. Siihen pitää sahata siihen yhteen kiintoon 2,1 kiintoa sitä pyöreätä puuta. Silloin sen raaka-ainehinta on jo 140 euroa. Siihen sahaus päälle, kuivaus, rahti satamaan ja laivaus, niin ei siitä kovin paljon isoja siivuja ole otettavissa sieltäkään. Mutta se 0,4 prosenttia jos saadaan alaspäin, se vaikuttaa varmasti sen yrityksen talouteen. Se vaikuttaa ja se pienenee. Jos saha käyttää miljoona kuutiota puuta, Iltalehti kirjoittaa välittömästi, että miljoonavoiton teki. (Puhemies koputtaa) Miljoona kuutiota, yksi euro joka kuutiolta jää siihen, (Puhemies koputtaa) puhutaan miljoonavoitosta, jää yritys vastuut, investoinnit ja kaikki pitäisi tehdä tällä. (Puhemies koputtaa.) Ei nämä isoja kakkuja ole.

18.38 **Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puheenjohtaja! Kyllä sydäntä lämmittää, kun kuuntelee edustaja Hakkaraisen todella lämmintä huolta puusta ja puun hinnasta (Teuvo Hakkarainen: Se on liian korkea minun mielestäni!) ja metsänomistajista. Se tekee hyvän mielen, että välitetään. Mutta senkin jälkeen jää jäljelle se olennainen kysymys tässä minun puheenvuorossani eli se, että jos puhutaan kustannuksista, pitää tietysti katsoa kaikkia kustannuksia. Nyt tällä hallituksen linjalla, joka on se, että leikataan palkkoja ja heikennetään työehtoja — myös ehkä siellä Hakkaraisen sahalla, en tiedä (Teuvo Hakkarainen: Ei tehdä!) mitä siellä tullaan tekemään — sitten ollaan tilanteessa, että se ei vaikuta kuin promilleosaan siitä lopputuotteen hinnasta. Kuvaavaa nyt on vaikkapa tässä puukeskustelussakin tai sahojen kannattavuuskeskustelussa, kun sahat todellakin ovat olleet vaikeuksissa jo pitkän aikaa, että sanaakaan tämä hallitus ei pohdi, mitä voitaisiin tehdä paremmalle puun saatavuudelle ja tälle puun hinnalle. Siitä ei puhuta sanaakaan, ei sanan sanaa, vaan kaikki huomio suunnataan tähän kustannuserään, joka suurilla sahoilla on alle 10 prosenttia kokonaiskustannuksista. Ei myöskään puhuta eikä lisäbudjetissa ole minkäänlaisia esityksiä siitä, mitä tehtäisiin näille vientikustannuksille.

Kun edustaja Hakkarainen puhui tästä 700 miljoonasta, en tiedä, mistä se tulee, mutta sen muistan, että edellisen porvarihallituksen, tämän Vanhasen kakkoshallituksen, aikanaan tehtiin varsinainen isku Suomen viennin ytimeen. Tämä IMO-sopimus ja rikkidirektiivi, joka toi meidän ulkomaankaupalle ehkä 700 miljoonan, lisäerän, joka tuli ihan tyhjästä vain sen takia, että hallitus torkkui, torkkui, eikä ymmärtänyt, mitä se oli päättämässä Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä, kun yhtäkkiä hyvin lyhyellä varoitusaikalla pantiin tämä rikkidirektiivi toimeen. Sitten eduskunnalle kerrottiin, että no, näin pääsi käymään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

Nämä ovat olennaisia tekijöitä, kun puhutaan kustannuksista. (Puhemies koputtaa) Siksi pitäisi puuttua tänne väylämaksuihin, rataveroon, teollisuuden energiakustannuksiin myös lisäbudjetissa.

18.41 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Kuinkahan pitkä ilta tästä tuleekaan.

Tuohon kustannustasoon sen verran, että puun hinta on sahurin kannalta liian korkea, mutta sahuri haluaa laatupuuta, ja se tulee kasvattamaan. Silloin metsänomistajan myös on tehtävä sillä tili. Ja ne menevät käsi kädessä: jos halutaan hyvät tuotteet maailmalle, niin se puu pitää kasvattaa. Mennään nyt ihan tähän sahateollisuuteen, siitä jotakin ymmärrän.

Mutta meillä on sitten semmoinen ilkeä juttu tässä: Venäjä tekee myös kauppaa, ja heillä ei ole tämmöistä niin kuin meillä, että kilpailutetaan tuolla, huudatetaan metsiä, sitten itse kukin ostaa sieltä, joka parhaan tarjouksen tekee, ja myyjä myy. Venäjällä ei ole tämmöistä järjestelmää. He voivat sanoa, että se on 5 euroa tuossa se puukiinto, ja he ottavat sen metsävarantonsa, mitä heillä on käytettävänä, ja myyvät sinne maailmalle sitä melkein sillä hintaa kuin tahtovat. Sitten me juoksemme perässä.

Elikkä nämä ovat semmoisia markkinavoimia kanssa, jotka sanelevat ehtoja. Ne eivät kysele meidän sosiaaliturvaa eivätkä mitään, eivät varmasti tule kysymään. Se yrittäjä, joka siinä touhuu, joutuu juoksemaan näitten pillien mukaan, se on aivan varma juttu, ja ne heiluvat. Ne heiluvat, ja tässä on taiteiltava. Jos sitä olematonta siivua, mikä siitä tulee sitä katetta, vielä nuollaan pois, niin siinä on kuihtuminen edessä. Se on tämmöistä — se on markkinataloutta.

18.43 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Palaan vielä tähän sahan kustannusrakenteeseen ja siihen, tehdäänkö sille yhtään mitään. Vastaus on, että ei tässä lisäbudjetissa tehdä yhtään mitään, koska ei tässä ole esityksiä, että väylämaksu poistettaisiin, mikä vaikuttaisi kaikkeen siihen ulkomaankauppaan, joka sieltä Viitakosken sahaltakin lähtee eteenpäin, eikä rataveroa, joka myös vaikuttaa kustannuksiin, eikä tässä ole teollisuuden energiaveron laskua, joka vähentäisi kustannuksia ja joka vaikuttaisi tässä ja nyt ja jonka hallitus voisi heti päättää. Ei tarvitse odottaa vuoteen 2017 niin kuin hallitus on nyt odottamassa paketilla.

Ja kun edustaja Hakkarainen tässä pohti tätä, kuinka pitkään puu kasvaa ja että hyvästä puusta pitää maksaa hyvä hinta, niin kai siellä Viitasaaren sahalla pitää maksaa ammattimiehellekin. Jos hän on hyvä, niin kai hänelle maksetaan kohtuullinen hinta? (Teuvo Hakkarainen: Tulospalkkaus!) — Niin, eikös niin? (Teuvo Hakkarainen: On!) — Tämä sama laki on voimassa kaikkialla, ja toivon, että tämä olisi mielessä, kun edustaja Hakkarainen tukee näitä hallituksen 5 prosentin leikkaussuunnitelmia, että kyllä se työmies on palkkansa ansainnut. Ja kun hän on hyvä, niin siitä tulee hyötyä kaikille, sahanomistajille myös, pienille ja suurille.

Ja kun edustaja Hakkarainen pohti tätä puun kasvua, kuinka pitkään puuta pitää kasvat-
taa, niin oletteko miettinyt, kuinka kauan kestää kasvattaa, että te saatte hyvän sahurin sinne teidän sahallenne. Ei sekään tulee sormia napsauttamalla eikä vuodessa eikä viidessä vuodessa, vaan käydään peruskoulut ja käydään ammatilliset koulut ja ammattikorkeakoulut. Ja herkästi on niin, että siitä, kun pannaan alulle tämä hyvä työmies, se on enemmän kuin 25 vuotta ennen kuin hän on sahalla hyvä työmies.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 39/2015 vp

Joten — ja sitten tullaan tähän lisäbudjettiin — jos tämä hyvä työmies on joutunut työttömäksi, niin nyt te hyväksytte sen, että siellä hän on työttömänä tämän vaikean vaiheen ylitse. Hän voi olla kaksi, kolme vuotta työttömänä. Siinä on riski, (Puhemies koputtaa) että tulee pahat harrasteet ja se työmies (Puhemies koputtaa) ei ole käytettävissä sitten, kun vienti vetäisi ja Japani ja Kiina ja muut huutavat suomalaista hyvää lankkua.

18.45 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa rouva puhemies! Tuohon työllistämiseen sen verran, että minun mielestäni sillä palkallakaan, vaikka se on kuinka korkea, jos se työnantajalle tuottaa pikkuisen enemmän kuin se vie... Mutta oletetaan nyt, että minä työllistän Kille ja Kallen. Se on aivan varma, että se vie minulta, se on minulle sijoituskohde. Sen ensimmäiset pari vuotta se tuottaa tappiota, kun se koulutetaan siihen. Vaikka se olisi minkälaisen ammattikoulun käynyt, ei varmasti ole vielä seppä syntyessään. Minä tunnen sen verran hyvin sitä alaa. Sitten siinä on Kalle, oppii homman äkkiä, se alkaa paremmin tuottamaan. Sitten on se Kille, ja saattaa olla, että se ei koskaan tuota yhtään, että se menee viivan alapuolelle, mutta sille asialle ei oikein tässä tilanteessa pysty tekemään mitään. Elikä se on sen paremman työmiehen kustannus, periaatteessa näin, valitettavasti näin.

Tämä on sijoitustoimintaa, myös työhönotto, ja jos me haluamme tähän sillä lailla... Hallituksen tarkoitus on tässä tilanteessa, että aina kannattaa ottaa, tehdä töitä mieluummin kuin jäädä sivuun, ja kukaan työnantaja... Jos minä olen työnantaja ja minä olen kaksi vuotta sijoittanut ja minulle on tullut miinusta siitä, niin en minä ole heti ensimmäisenä sitä irtisanomassa. Se on propagandaa. Viimeiseen asti koulutettu työntekijä halutaan pitää firmassa mukana, koska se on ruvennut siellä tuottamaan. Se on viimeinen vaihtoehto, kun sitä sanotaan irti. Mutta jos palaan siihen edelliseen, markkinavoimat eivät tätäkään asiaa kyllä kysele.

18.47 Eero Heinäluoma sd: Totean lopuksi, että tähän lisäbudjettiin tarvitaan lisää työllisyysmäärärahoja, jotta edustaja Hakkaraisen hyviin tavoitteisiin voitaisiin päästä, ja siksi edustaja Viitasen määräraha-aloite kannattaa hyväksyä.

Keskustelu päättyi.

Lisätalousarvioaloitteet lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.